

ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

ΑΡΙΘΜ. 6 — Φεβρουάριος 1842. — ΤΟΜ. Α΄.

ΛΕΙΨΑΝΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ.

[Συνέχ. ἀπ. Σελ. 113 Αριθμ. 5]

Εἰς τὴν τάξιν (κατὰ τὴν χρονολογίαν) τῶν προαναφερθεισῶν ἐπιγραφῶν ἀνάγονται καὶ ἄλλαι πολλαὶ ἐπιτάφιοι, ἐπισημότεραι τῶν ὁποίων εἶναι αἱ ἐφεξῆς.

1. Ἡ ἐπὶ Πεντελίου (*) μαρμάρου εὐρεθεῖσα τὸ 1678 παρὰ τοῦ Γαλλάνδου, εἰς τινα ἐν Ἀθήναις ἐκκλησίαν. Ἐγινε δὲ αὕτη εἰς τιμὴν τῶν πεσόντων εἰς διαφόρους μάχας, καὶ ἀνάγεται εἰς τὰ 458 πρ. Χρ. Καλεῖται δὲ καὶ ἐπιγραφή τοῦ Νοϊντέλου, διότι ἐστάλη ὑπ' αὐτοῦ εἰς Παρισίους, καθὼς προσέτι καὶ τὸ μάρμαρον τοῦ Βωδελότου, εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ ὁποίου ἦτο πρότερον.

2. Ἡ εἰς ἑξ δίστιχα διασωζομένη ἐπιγραφή ἐπὶ τινος μνημείου ἀνήκοντος εἰς τὸν Λόρδον Ἐλγῖνον. Εἶναι δὲ εἰς τιμὴν τῶν εἰς τὴν Ποτίδαιαν πεσόντων Ἀθηναίων, ὅτε ὁ στρατηγὸς αὐτῶν Καλλίας ἐθανατώθη νικήσας τὸ 432 πρ. Χρ. τοὺς Κορινθίους.

3. Ἡ ἐπὶ πλακὸς τινος σωζομένη εἰς τὴν συλλογὴν τοῦ Ἐλγίνου, ἣτις ὑπὸ τοῦ Βισκόντη ὑποτίθεται ὅτι εἶναι κατάλογος τῶν πεσόντων Ἀθηναίων εἰς τὴν μάχην τοῦ Δηλίου, 424 πρ. Χρ., ἐνθα λέγεται ὅτι καὶ ὁ Σωκράτης ἐσωσε τὴν ζωὴν τοῦ Πανοφῶντος.

[*] Τὰ μάρμαρα τοῦ Πεντελίου, ὄρους τῆς Ἀττικῆς, διασημίζονται μεγάλως καὶ πάλαι καὶ νῦν. Τὸ ὄρος τοῦτο ἔκαλετο Πάρης καὶ ὑπὸ τοῦ Ἀθηναίου Παρκέδη.

Μετὰ τὰς ἀνωτέρω, ὀφείλομεν ν' ἀναφέρωμεν καὶ τὰς δύο ἐμμέτρους ἐπιγραφὰς, εὑρεθεῖσας τὸ 1810, πλησίον τῶν Ἀθηνῶν.— Ἡ πρώτη ἐξ αὐτῶν εἶναι πρὸς ἀνάμνησιν ἥρωός τινος, Πύθωνος τοῦ Μεγαρέως, ὅστις φονεύσας ἰδιοχείρως ἑπτὰ ἐναντίους, ἐπανεφέρει διὰ τῆς Βοιωτίας (τῆς τότε ἐχθρᾶς μὲ τὴν Ἀττικὴν) τρεῖς φυλάς τῶν Ἀθηναίων, οἵτινες καὶ ἀνεγνώρισαν αὐτὸν διὰ σωτηρή των. Εἶναι δὲ πρὸ τῆς τοῦ Ἀλεξάνδρου ἐποχῆς, ἦτοι 356 πρ. Χρ. καὶ συνίσταται ἐξ ἐννέα ἑξαμέτρων, ἐνὸς πενταμέτρου, καὶ τεμμαχίου μιᾶς γραμμῆς. Ἡ ἄλλη, τῆς ὁποίας ἡ ἐποχὴ εἶναι ἀβέβαιος, εὑρέθη ἐπὶ τινος τάφου, καὶ εἶναι εἶδος ἐπωδῆς κατὰ τινος Κτησίου, καὶ τοῦ οἴκου αὐτοῦ, δι' ἧς παραδίδεται εἰς τοὺς καταχθονίους θεούς.

Παρεκτὸς δὲ τῶν ἐπιγραφῶν τούτων ἀναφέρονται εἰς τὴν αὐτὴν ἐποχὴν καὶ ἄλλαι διάφοροι περὶ τῶν δημοσίων χρημάτων, ἐξ ὧν αἱ πλείοτεραι ἀνάγονται εἰς τὴν δημοκρατίαν τῶν Ἀθηνῶν.

Ὀλίγον τι μεταγενεστέρως ἐποχῆς ἐπιγραφαὶ ἀνεκαλύφθησαν πολὺ πλείοτεραι παρὰ τῶν νεωτέρων. Τὰς ἀξιολογωτέρας τούτων θέλομεν ὑποσυνάψειν ἑνταῦθα.

1. Ἡ ἐπὶ τῆς βάσεως ἀγάλματός τινος τοῦ Οὐρίου Διός, εὑρεθεῖσα ὑπὸ τῶν Ἀγγλων περιηγητῶν Χουέλερ καὶ Σπὸν εἰς Χαλκηδόνα, καὶ σταλεῖσα παρ' αὐτῶν εἰς Λονδῖνον. Συνίσταται δὲ ἐκ τεσσάρων διστίχων, ἅτινα οὐ μόνον τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ εἰς τὸν ὁποῖον ἀνηγέρθη τὸ ἄγαλμα ἀναφέρουσιν, ἀλλὰ καὶ τὸ τοῦ τεχνίτου Φίλωνος υἱοῦ Ἀντιπάτρου, τὸν ὁποῖον ὁ Ἀλέξανδρος εἶχε διορίσει νὰ κατασκευάσῃ τὸ ἄγαλμα τοῦ Ἡφαιστίωνος. Ἡ ἐποχὴ λοιπὸν αὐτῆς ἀναφέρεται περὶ τὰ 330 πρ. Χρ.

2. Αἱ κατὰ τὸ 1732 ἀνακαλυφθεῖσαι ὑπὸ τὴν ἐπιφανείαν τῆς γῆς, εἰς τὴν ἀρχαίαν Ἡράκλειαν, δύο χάλκιναί πλάκες. Εἶναι δὲ πολλὰ ἀξιοσημεῖωτοι αἱ ἐπιγραφαὶ τούτων, ὡς περιέχουσαι τὰ ἀκριβέστερα λείψανα τῆς Δωρικῆς διαλέκτου. Καὶ ἡ μία μὲν ἐκ τῶν πλακῶν τούτων δίδει τὴν γεωδαιτικήν περιγραφὴν μέρους γῆς ἀφιερωμένου

εἰς τὸν Βάκχον κτλ. ἢ δὲ ἄλλη ἐμπεριλαμβάνει τὴν περιγραφὴν ἄλλου τινὸς μέρους γῆς ἀνηκούσης εἰς τὴν Παλλάδα Ἀθηνῶν. Αἱ πλάκες αὗται εὐρίσκονται τὰ νῦν εἰς τὸ Μουσεῖον τῶν Πορτίκων, ἢ δευτέρα ἐξ αὐτῶν ὁμοίως ἐθλάσθη εἰς δύο τεμμάχια, ἐν ἑκ τῶν ὁποίων ἐσχάτως ἐστάλη εἰς τὴν Ἀγγλίαν. Αἱ ἐπιγραφαὶ αὗται προσδιορίζονται εἰς τὰ 300 πρ. Χρ.

3 Ἡ καλουμένη Ὀλβίων ψήφισμα. Εἶναι δὲ καὶ αὕτη ἀξιοσημεῖωτος ὡς παλαιογραφικὸν λείψανον τῶν Ἑλληνικῶν ἀποικιῶν εἰς τὰ παράλια τοῦ Εὐξείνου, καὶ ὡς ἐμπεριέχουσα ἱστορικά τινα καὶ γεωγραφικὰ συμβεβηκότα. Εἶναι δὲ τεμμάχιον διακοσίων σχεδὸν γραμμῶν, ἐμπεριέχον ψήφισμα τῆς Ὀλβίας, Ἑλληνικῆς πόλεως κατὰ τὰς ἐκβολὰς τοῦ Ὑπάνιος ποταμοῦ, εἰς τιμὴν Πρωτογένους τινός, ἀρχοντος καὶ εὐεργέτου τῆς πόλεως. Εἶναι δὲ ἐγκεχαραγμένη ἐπὶ μαρμάρου, φυλαττομένου, εἰς τὴν Στονοΐαν, εἰς τὴν κυβέρνησιν τοῦ Ἰσερνιγὸβ, εἰς Ῥωσίαν. Ἡ ἐποχὴ αὐτῆς εἶναι ἀγνωστος· πλὴν ὑποτίθεται ὅτι εἶναι μεταξὺ τῶν 278 καὶ 250 πρ. Χρ.

4. Ἡ καλουμένη τὰ χρονικὰ τῆς Πάρου εἰς τὴν συλλογὴν τῶν τοῦ Ἀρουνδέλ, ἢ τῶν τοῦ Ὁξφόρδ μαρμάρων, καθότι ἐφέρθησαν ἐκ τῆς Πάρου παρὰ τοῦ Ἀρουνδέλ καὶ ἐδόθησαν παρ' αὐτοῦ εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τοῦ Ὁξφόρδ. Καλοῦνται δὲ προσέτι διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν καὶ Ὁξωνικὰ μάρμαρα. Εἶναι δὲ ἀξιόλογον μνημεῖον ὡς πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν Χρονολογίαν, διότι προσδιορίζει τὰς ἐποχὰς τῶν ἐπισημοτέρων συμβεβηκότων ἀπὸ τοῦ Κέκροπος μέχρι τοῦ μεγάλου Ἀλεξάνδρου. Ἡ ἐποχὴ αὐτῶν ὑποτίθεται τὸ 268 πρ. Χριστ.

Ἔπεται συνέχεια.